

تعداد صفحات: ۴ برگ
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲
شماره جلسه: ۷

صورتجلسه کمیسیون گردشگری
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای علیزاده قناد دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع ۱۰:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰

دستور کار جلسه:

- ۱- بررسی ضرورت توسعه زیرساخت های گردشگری
- ۲- قوانین و مقررات محل حوزه گردشگری و موضوع تدوین احکام پیشنهادی در برنامه هفتم توسعه

نشست کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی مشهد روز شنبه مورخه ۱۴۰۰/۱۱/۰۲ با حضور ریاست محترم کمیسیون گردشگری اتاق ایران و اعضای محترم کمیسیون گردشگری در محل ساختمان شماره ۱ اتاق بازرگانی برگزار شد.

علیزاده قناد رئیس کمیسیون گردشگری اتاق مشهد

- کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی برآمده از ظرفیت بخش های مختلف است و می تواند تحلیل و نگاه کارشناسی را در بحث های تقنینی ارائه کند.
- برخی از پیشنهادات در بحث معافیت هتل ها از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده از مشهد کلید خورد و با پیگیری در سطح ملی به نتیجه رسید. مطالبه گری برای حل مشکلات پیش روی شرکت های گردشگری سلامت، موضوع ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و... از موارد مشابه دیگر بوده اند. در کنار آن تلاش کردیم تا با ارائه آموزش های کارآمد به ویژه در محورهای مالیاتی، تامین اجتماعی و... فعالان بخش گردشگری را توانمند سازیم و با حقوق شان در هر کدام از بخش ها آشنا نماییم.
- پروپوزال واکاوی سیاستهای کلان و ارزیابی عملکرد چالشهای مدیریت بحران در صنعت گردشگری توسط این کمیسیون در شورای پژوهشی اتاق مطرح گردید که نتایج این طرح پژوهشی می تواند در سطح ملی مورد استفاده قرار گیرد.
- از طریق رایزنی ها و نامه نگاری های متعدد تلاش کردیم بیشترین مشارکت دستگاه های متولی را برای حمایت از واحدهای خسارت دیده ناشی از بحران کرونا جلب کنیم. متأسفانه هنوز اثرات این بحران گریبانگیر بخش گردشگری ما است.
- یکی از پتانسیل های مهم در صنعت گردشگری، بخش سوغات است. بخش تولیدی ما در این استان، ظرفیت خوبی برای تولید انواع کالاهای مورد نیاز زائران دارد اما بهره گیری از این ظرفیت منوط به آن است که واردات کالاهای خارجی که از قضا به عنوان سوغات هم مورد تقاضا هستند، متوقف شود.

علی اکبر عبدالملکی، رئیس کمیسیون گردشگری و کسب و کارهای وابسته اتاق ایران

- کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی ایران به دنبال ایجاد فدراسیون گردشگری است. این فدراسیون تمامی بخش ها اعم از تور گردانان، گردشگری سلامت، انجمن ریلی و هوایی و... را گرد هم می آورد تا صدایی واحد و رسا برای بخش خصوصی ایجاد شود.
- یکی از تلاش های شاخص اتاق ایران در یک سال گذشته بر ایجاد مرکز مشاوره کسب و کارهای گردشگری متمرکز بوده است.
- اتاق ایران نماینده خود را از مدت ها پیش به فراکسیون گردشگری مجلس معرفی کرده ایم اما تاکنون از نماینده بخش خصوصی برای حضور در این جلسات، دعوتی صورت نگرفته است. اگر قرار است تحولی صورت بگیرد، یک گام مهم آن، توجه به نظرات و آرای بخش خصوصی فعال در حوزه گردشگری است.
- یکی از مطالبات جدی ما در کمیسیون گردشگری اتاق ایران، ساماندهی زیرساخت ها به ویژه در بخش حمل و نقل است. هواپیماهای فرسوده، جاده های نایمن و... دغدغه هایی جدی برای این صنعت به شمار می آیند که توسعه آن ها یک ضرورت برای این بخش است و برای جذب سرمایه گذاری در هر کدام از این حوزه ها، می توان برنامه ریزی انجام داد.
- در حال پیگیری برای ایجاد رصدخانه تجاری گردشگری ایرانیان و مشارکت جویی از توان ایرانیان خارج از کشور در این حوزه هستیم. حدود ۸.۵ میلیون نفر از ایرانیان مقیم خارج از کشور، پتانسیل ویژه ای برای صنعت گردشگری ما به شمار می آیند. بسیاری از آن ها

تعداد صفحات: ۴ برگ
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲
شماره جلسه: ۷

صورتجلسه کمیسیون گردشگری
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای علیزاده قناد دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع: ۱۰:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰

دغدغه ایران را دارند و معتقدند که بخش گردشگری کشورمان به قواره ظرفیت‌هایش معرفی نشده است. توان آن‌ها برای معرفی این ظرفیت‌ها، می‌تواند به اصلاح نگرش‌های غلط کمک کند و باب ورود گردشگران خارجی از اقصی نقاط جهان به ایران را فراهم کند.

مژگان ثابت تیموری، نایب رئیس کمیسیون گردشگری اتاق مشهد

- تدوین سند مدیریت بحران در صنعت گردشگری، یک ضرورت است و کمک می‌کند تا در صورت بروز چالش‌هایی نظیر شیوع بیماری کرونا، صنعتی که سرمایه‌گذاری‌های کلان در آن انجام گرفته، با خسارت و بحران مواجه نشود.
- الزام به تدوین بسته‌های سرمایه‌گذاری مناسب جهت هدایت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی علاقه‌مند به صنعت گردشگری استان و حمایت از آن‌ها، اصلاح قوانین محل با هدف تقویت توسعه پایدار در بخش گردشگری، مدنظر قراردادن برنامه توسعه گردشگری از منظر جایگاه منطقه‌ای کشورمان و با نگاه ویژه به جذب توریست از کشورهای همسایه و... از جمله پیشنهادات ما برای رونق بخشی به زیرساخت‌های موجود در این بخش است.
- باور داریم اگر صنعت گردشگری مورد توجه و حمایت قرار بگیرد و رویه‌ها برای آن تسهیل شوند، می‌تواند جایگزینی خوب برای بخشی از درآمدهای نفتی کشورمان باشد.

احمد دیناری، معاون سرمایه‌گذاری و تامین منابع اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان خراسان

- در حال حاضر حدود ۲۴۰ پروژه سرمایه‌گذاری گردشگری در سطح استان داریم که شامل ایجاد ۲۲ نوع از مصادیق تاسیسات گردشگری هستند و حجم سرمایه‌گذاری آن‌ها با احتساب زمین، بالغ بر ۷۷ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. علاوه بر این در دهه فجر پیش‌رو، پیش‌بینی بهره‌برداری از حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومان پروژه را داریم که این رقم قابل‌قیاس با سایر استان‌ها نیست.
- پروژه‌های گردشگری در حریم و خارج از حریم شهرها و روستاها برای اخذ پاسخ به استعلامات با چالش‌هایی مواجه هستند. در حال حاضر مشکلات اساسی ما برای اخذ پاسخ در حوزه‌های محیط زیست، راه و شهرسازی و امور اراضی است. در مجموع عمده سرمایه‌گذاران ما با یک فرآیند دشوار و طولانی مواجه می‌شوند.
- در سال ۹۸، حدود ۴۰ موافقت‌اصولی برای پروژه‌های گردشگری صادر کردیم که پس از این مرحله، باید سرمایه‌گذاران پاسخ استعلامات را دریافت کنند. از این ۴۰ مورد، حدود ۲۰ پروژه در حریم و خارج از حریم شهرها واقع شده‌اند و تنها ۲ مورد آن‌ها توانستند پاسخ مثبت تمام دستگاه‌ها را دریافت کنند.

یوسف بیدخوری، معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی

- براساس آخرین آمار، تعداد ۲۵۱ هتل، ۳۰۳ هتل آپارتمان، ۳۸۳ مهمان‌پذیر، ۶۸۲ خانه مسافر و ۱۳۵ اقامتگاه بومگردی و اقامتگاه سنتی در استان خراسان رضوی مشغول به فعالیت هستند و مجوز دارند. حدود ۴۷۰ دفتر و شرکت خدمات مسافرتی نیز داریم که از این تعداد ۹۶ مورد دارای مجوز گردشگری سلامت هستند. در حال حاضر تعداد مراکز بیمارستان‌ها و مراکز درمانی که مجوز گردشگری سلامت دریافت کرده‌اند به ۳۰ مورد رسیده که نسبت به سال گذشته ۲ برابر شده است.
- در حال حاضر مهمانسراهای دولتی یکی از دغدغه‌های اصلی ما هستند. پیگیری‌های ویژه‌ای در سنوات گذشته در این حوزه انجام شده است، منتها اکثر مهمانسراهای دولتی که در شهر مشهد مستقر هستند، مرتبط به وزارتخانه‌ها می‌باشند و تصمیمات آن‌ها از سوی وزارتخانه مربوطه اخذ می‌شود که این مساله، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان را به چالش دچار کرده است. ۳۵۰ الی ۴۰۰ مهمانسرا دولتی در سطح استان وجود دارد که پرسنل خود را پذیرش می‌کنند و بعضاً شاید مهمان خارجی را نیز پذیرا باشند.
- سند راهبردی و عملیاتی توسعه گردشگری استان که در حقیقت معادل سند جامع گردشگری استان است، با همکاری جهاد دانشگاهی در دست پیگیری می‌باشد و مراحل پایانی تدوین را طی می‌کند.

تعداد صفحات: ۴ برگ
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲
شماره جلسه: ۷

صور تجلسه کمیسیون گردشگری
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای علیزاده قناد دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع ۱۰:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰

عباس افواجی، معاون مدیرکل امور رفاهی زائرین استانداری

- دستگاه های متولی باید به این حوزه ورود جدی داشته باشند و در این رابطه اقدامات اساسی رقم بزنند چرا که این مشکلات و نقایص زیرساختی مدت هاست که گریبانگیر بخش گردشگری ما بوده است.
- فراموش نکنیم که حدود ۸ درصد ظرفیت گردشگری کشور مربوط به استان خراسان رضوی است. لذا باید در حوزه ایجاد و تکمیل زیرساخت های گردشگری، همتی مضاعف اتخاذ شود.

مرجان شاه ولایتی، مدیرعامل جامعه هتلداران خراسان رضوی

- در مجموع ۹ تشکل قوی و حرفه ای در حوزه گردشگری استان وجود دارد که این تشکل ها با یکدیگر کانون تشکل های حرفه ای را ایجاد کرده اند و هر ماه جلساتی را برگزار می کنند. بخش خصوصی در استان خراسان رضوی به لحاظ تشکلی یک بدنه بسیار قوی دارد.
- در مشهد بیش از کل کشور مراکز اقامتی داریم، توامان مشکلات فراوانی گریبانگیر بخش خصوصی این حوزه است و بسیاری از آن ها را اتاق بازرگانی به عنوان تشکل شاخص و جامع بخش خصوصی نیز قادر به پیگیری نیست و باید در چهارچوب تعامل با نهادهای متولی یا قانونگذار، گره از مشکلات موجود گشوده شود.
- ✓ ماده ۱۳۲ قانون مالیات های مستقیم یکی از محدود مزایا برای تاسیسات گردشگری کشور به شمار می آید. در واقع ۵۰ درصد معافیت مالیاتی از مزایایی است که بسیاری از واحدها به این موضوع توجه نمی کنند، چرا که این ۵۰ درصد معافیت تا سال ۱۴۰۰ است و براساس اصلاحیه ماده ۱۳۲ قانون مالیات های مستقیم، از سال ۱۴۰۱، دیگر شاهد ۵۰ درصد معافیت مالیاتی در خصوص تاسیسات گردشگری نخواهیم بود. لذا راهکار این است که این مسئله در اصلاحیه قانون مالیات های مستقیم پیش بینی شود. شاید بتوان این مهم را در قانون هفتم توسعه کشور نیز تمدید کرد.

علیرضا هاشمی، مدیر شرکت حمل و نقل ریلی رجا در خراسان

- تقاضای ما این است که مطالبه گری لازم در حوزه تامین زیرساخت ریلی از مراجع ذی ربط همچون وزارتخانه های راه، وزارت صمت، کار و شرکت های بزرگی مانند خاتم انجام بگیرد.
- سالهاست که مشهد- تهران به مسیر ریلی دو خطه مجهز شده اما به لحاظ سرعت در همان سرعت های دهه ۵۰ و ۶۰ باقی مانده است. از این رو زیرساخت های لازم از این لحاظ وجود ندارد که این مطالبه باید به جد پیگیری شود، چرا که این مساله به لحاظ ایمنی و محیط زیست به نفع کل کشور خواهد بود.
- در دوران کرونا که رکود سنگینی به لحاظ جا به جایی مسافرحاکم است، باز هم حدود ۳۲ الی ۳۳ رام قطار از مشهد خارج و وارد می شوند در واقع به طور میانگین ۱۱ الی ۱۲ میلیون نفر زائر به مشهد از طریق این مسیر سفر می کنند.
- اگر واحدهای اقامتی و تفریحی مان بخواهند ادامه حیات بدهند باید ورود و خروج مسافرین تسهیل شود. شاید یکی از بهترین ها اقدامات توسعه صنعت ریلی است.

حسین نیکونام، رئیس انجمن حرفه ای گردشگری سلامت استان

- دولت به دلیل بدهی های زیادی که دارد، نمی تواند به حوزه خرید هواپیما ورود پیدا کند اما می توان با حمایتگری از بخش خصوصی، به سرمایه گذاری در این حوزه کمک کرد.
- در بحث اخذ ویزا برای گردشگری سلامت با چالش مواجه هستیم به طوری که در حوزه گردشگران سلامت با محوریت جذب گردشگر از افغانستان و پاکستان بسیار آسیب دیدیم. عمده ویزاهای گردشگری سلامت توسط وزارت امور خارجه صادر می شود که در طول دوره ۱۸

تعداد صفحات: ۴ برگ
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲
شماره جلسه: ۷

صورتجلسه کمیسیون گردشگری
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای علیزاده قناد دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع: ۱۰:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰

- ماهه شیوع کرونا، ۵۰۰ هزار ویزا صادر گردید. حدود ۱۰ هزار مورد آن توسط شرکت های خدمات مسافرتی و گردشگری سلامت و ۴۹۰ هزار مورد توسط کنسولگری ها در افغانستان و پاکستان صادر گردیده است.
- ساماندهی به وضعیت دلالی در حوزه گردشگری سلامت از دیگر دغدغه های جدی این حوزه است که این مساله نیازمند همت عالی در سطح ملی می باشد.
  - بررسی های ما نشان می دهد که در شهر شیراز ۹۲۰ هکتار به ساخت شهرک گردشگری سلامت اختصاص یافته و این در حالی است که ظرفیت شهر مشهد بیش از این هاست.
  - تلاش هایی که در گذشته برای پیشبرد بعضی اهداف و اقدامات انجام شده، متاسفانه متاثر از این عملکردهای متشتت، به چالش دچار می شود. توامان شاهد اجرای رویدادها و برنامه هایی هستیم که بعضا رویکرد موازی را دنبال می کنند. تلاش ما در بخش خصوصی باید همگرایی حداکثری و اجتناب از پراکندگی باشد.

پروین دلیری، رئیس و مدیرعامل دهکده گردشگری و سلامت طرقله

- اگرچه در ایجاد مراکز اقامتی در کشور، رتبه دار هستیم اما این موضوع را نباید الزاما یک توفیق بدانیم. در حال حاضر سرمایه گذاری های بخش گردشگری باید متاثر از نیازسنجی ها، هدایت و مدیریت شوند.
- در حال حاضر گردشگر و زائر تمایل دارد در سفر به یک منطقه، از مجموعه های گردشگری و تفریحی آن نیز بهره مند شود و این موضوع باید در برنامه ریزی های سفر و سرمایه گذاری های آتی، مورد توجه باشد.

کوروش محمدخانی، رئیس کمیته اقتصاد ورزش کمیسیون گردشگری اتاق ایران

- هدف از ایجاد کمیته اقتصاد ورزش ایجاد همگرایی و خروج از تکرار روندهای ناکارآمد گذشته است. متاسفانه حضور بخش خصوصی در حوزه اقتصاد ورزش تاکنون کم رنگ بوده است. اگر بخش خصوصی بتواند زیرساخت های اجرایی مانند اماکن ورزشی را فراهم کند، می توانیم رویدادهای مهمی را با استانداردهای ملی برگزار کنیم که این مهم می تواند به توسعه صنعت گردشگری نیز کمک کند.
- حوزه رسانه یکی از مواردی است که در اقتصاد ورزش بسیار نادیده گرفته می شود. حوزه رسانه به خاطر کم رنگ بودن فعالیت ها و عدم به روز بودن به ویژه در حوزه شبکه های اجتماعی مانع از آن شده است که بتوانیم نیازهای بخش خصوصی را مرتفع کنیم.

مصوبات:

- مقرر گردید مسائل و مشکلات حوزه گردشگری استان که جهت رفع آن بایستی از سوی مرکز اقدام صورت پذیرد، به کمیسیون گردشگری اتاق ایران جهت پیگیری ارجاع شود.

حاضرین جلسه:

آقایان:

عبدالملکی، علیزاده قناد، دیناری، بیدخوری، علیرضا هاشمی، نیکونام، نیکو، محرابی، اخواجی، کاظمیان، آجیلیان، نمائی، موزیفیان، محمدلو، میرزاده، جوهری فرد، محمدخانی، شجاعی، سید محمدرضا هاشمی، فلکی.

خانمها:

ثابت تیموری، شاه ولایتی، دلیری، خوش صحبت، آزاد